

Eliya - Nambari Tatu

Ijulikane

Jeff Pippenger

2023-09-29

Ikawa wakati wa kutolewa kwa dhabihu ya jioni, Eliya nabii akakaribia, akasema, Bwana, Mungu wa Ibrahimu, wa Isaka, na wa Israeli, na ijulikane leo kwamba wewe ndiwe Mungu katika Israeli, na ya kuwa mimi ni mtumishi wako, na ya kuwa nimefanya mambo haya yote kwa neno lako. 1 Wafalme 18:36.

Tumekuwa tukitambua sifa za Eliya kama ishara. Moja ya sifa hizo ni kwamba huduma na ujumbe wa Eliya, Yohana Mbatizaji na William Miller vilikuwa vyombo vya hukumu. Ujumbe wao ulitumiwa na Bwana kujaribu historia za kila mmoja wao. Yesu alisema kwamba kama asingekuja, basi Wayahudi wabishi wasingekuwa na dhambi.

Kama nisingekuja na kusema nao, wasingekuwa na dhambi; lakini sasa hawana udhuru kwa dhambi yao. Yohana 15:22.

Ezekieli anabainisha kanuni hiyo hiyo kwa Wayahudi wabishi katika historia yake.

Kwa maana wao ni wana wajeuri na wenye mioyo migumu. Ninakutuma kwao; nawe utawaambia, Hivi ndivyo asemavyo Bwana Mungu. Nao, ikiwa watasikia, au ikiwa watakataa, (maana ni nyumba yenye kuasi,) bado watatambua kwamba nabii amekuwako kati yao. Ezekieli 2:4, 5.

Uashiria wa Eliya unajumuisha jukumu lake kama chombo cha hukumu.

Wale wanaojishughulisha na kutangaza ujumbe wa malaika wa tatu wanachunguza Maandiko kwa njia ile ile ambayo Baba Miller alifuata. Katika kitabu kidogo chenye kichwa Mitazamo juu ya Unabii na Ratiba ya Kinabii, Baba Miller anatoa kanuni zifuatazo zilizo rahisi lakini zenye busara na zenye umuhimu kwa ajili ya kujifunza na kutafsiri Biblia:

"1. Kila neno lazima liwe na uhusiano wake unaofaa na somo linalowasilishwa katika Biblia; 2. Maandiko yote ni muhimu, na yanaweza kueleweka kwa juhudi na kusoma kwa bidii; 3. Hakuna kilichofunuliwa katika Maandiko kitakachofichwa kwa wale wanaoomba kwa imani bila kusitasita; 4. Ili kuelewa fundisho, leta Maandiko yote pamoja juu ya somo unalotaka kujua, kisha kila neno liwe na ushawishi wake unaofaa; na ukiweza kuunda nadharia yako bila ukinzani, huwezi kukosea; 5. Maandiko lazima yawe mfafanuzi wake yenyewe, kwa kuwa ni kanuni ya yenyewe. Ikiwa nikimtegemea mwalimu anifafanulie, naye akabahatisha maana yake, au akatamani iwe hivyo kwa sababu ya itikadi yake ya kidhehebu, au ili aonekane mwenye hekima, basi kubahatisha kwake, tamaa yake, itikadi yake, au hekima yake ndizo zinazokuwa kanuni yangu, wala si Biblia."

Yaliyo hapo juu ni sehemu ya kanuni hizi; na katika masomo yetu ya Biblia sote tutafanya vyema kuzingatia kanuni zilizowekwa bayana.

Imani ya kweli imejengeka juu ya Maandiko; lakini Shetani hutumia mbinu nyingi sana kuyapotosha na kuingiza makosa, hivyo kwamba uangalifu mkubwa unahitajika ili mtu ajue kwa hakika yanayofundisha. Ni mojawapo ya udanganyifu mkubwa wa wakati huu kukazia sana hisia, na kudai unyofu huku ukipuza matamko yaliyo wazi ya neno la Mungu kwa sababu neno hilo haliendani na hisia. Wengi hawana msingi wa imani yao ila hisia. Dini yao ni msisimko; na huo unapoisha, imani yao hutoweka. Hisia zinaweza kuwa makapi, lakini neno la Mungu ni ngano. Na, 'nini,' asema nabii, 'ni makapi kwa ngano?'

Hakuna atakayehukumiwa kwa kutokutilia maanani nuru na maarifa ambayo hawakuwahi kuwa nayo, wala hawangeweza kuyapata. Lakini wengi wanakataa kuitii kweli inayowasilishwa kwao na mabalozi wa Kristo, kwa kuwa wanataka kufuata viwango vya dunia; na ile kweli iliyofikia ufahamu wao, ile nuru iliyong'aa ndani ya nafsi, itawahukumu katika hukumu. Katika siku hizi za mwisho tuna nuru iliyokusanywa ambayo imekuwa iking'aa katika zama zote, nasi tutawajibishwa kulingana nayo. Njia ya utakatifu si ya daraja moja na dunia; ni njia iliyoinuliwa. Tukitembea katika njia hii, tukikimbia katika njia ya amri za Bwana, tutagundua kwamba 'njia ya wenye haki ni kama nuru ing'aayo, iang'ayo zaidi na zaidi hata kufikia mchana mkamilifu.' Review and Herald, Novemba 25, 1884.

Hatu 'hukumiwi kwa kutozingatia nuru na maarifa ambayo' sisi 'hatukuwahi kuwa nayo, na' ambayo 'tusingeweza kuyapata.' Jambo muhimu katika kauli hii ni usemi 'tusingeweza kuyapata'. Eliya, Yohana na Miller wanawakilisha nuru kwa vizazi vyao husika iliyoweza kupatikana. Uwepo wa ujumbe wao uliondoa kifuniko cha kile kinachoitwa kisheria nchini Marekani 'plausible deniability'. Ujumbe wa Eliya katika kizazi chochote ambamo unadhihirishwa huondoa 'plausible deniability' yoyote, hivyo kuliwajibisha kizazi chote kwa ile nuru inayowasilishwa wakati huo.

Ndugu yangu alisema wakati fulani kwamba hangetaka kusikia chochote kuhusu fundisho tunalolishikilia, kwa hofu asije akashawishika. Hakutaka kuja kwenye mikutano, wala kusikiliza mahubiri; lakini baadaye akasema kwamba aliona kuwa alikuwa na hatia kama vile angekuwa ameyasikia. Mungu alikuwa amempa nafasi ya kuujua ukweli, na angemwajibisha kwa nafasi hii. Kuna wengi miongoni mwetu walio na ubaguzi dhidi ya mafundisho yanayojadiliwa sasa. Hawataki kuja kusikia, hawachunguzi kwa utulivu, bali wanatoa pingamizi zao gizani. Wameridhika kabisa na msimamo wao. 'Unasema, Mimi ni tajiri, nami nimejipatia mali tele, wala sina haja ya kitu chochote; wala hujui ya kuwa wewe u mnyonge, mwenye taabu, maskini, kipofu, na uchi; nakushauri ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, upate kuwa tajiri; na mavazi meupe, upate kuvikwa, ili aibu ya uchi wako isionekane; tena paka macho yako dawa ya macho, upate kuona. Wote niwapendao, nawakaripia na kuwafundisha adabu; kwa hiyo uwe na bidii, ukatubu' (Ufunuo 3:17-19).

Maandiko haya yanawahusu wale wanaoishi mahali ambapo ujumbe unahubiriwa, lakini ambao hawaji kuusikiliza. Unawezaje kujua kwamba si Bwana anayetoea ushahidi mpya wa kweli Yake, akiweka katika muktadha mpya, ili njia ya Bwana itayarishwe? Mmeweka mipango gani ili mwanga mpya upenyezwe katika safu za watu wa Mungu? Mna ushahidi gani kwamba Mungu hajatuma mwanga kwa watoto Wake? Kujitosheleza, ubinafsi, na majivuno ya maoni vyote lazima viwekwe kando. Lazima tuje kwenye miguu ya Yesu, na tujifunze kutoka Kwake, Yeye aliye mpole na mnyenyekevu wa moyo. Yesu hakuwafundisha wanafunzi Wake

kama marabi walivyowafundisha wanafunzi wao. Wengi wa Wayahudi walikuja na kusikiliza Kristo alipofunua mafumbo ya wokovu, lakini hawakuja kujifunza; walikuja kukosoa, kumkamatia dosari fulani, ili wapate kitu cha kuwachochea watu dhidi Yake. Waliridhika na maarifa yao, lakini watoto wa Mungu ni lazima wajue sauti ya Mchungaji wa Kweli. Je, si wakati huu ungekuwa mwafaka sana kufunga na kuomba mbele za Mungu? Tuko katika hatari ya kutofautiana, katika hatari ya kuchukua upande katika hoja yenye utata; na je, tusimtafute Mungu kwa bidii, kwa unyenyekevu wa nafsi, ili tupate kujua nini ni kweli? Ujumbe Uliochaguliwa, kitabu cha 1, 413.

Wale wanaowakilisha ujumbe wa Eliya ni vyombo vya hukumu katika mchakato wa utakaso unaotayarisha njia kwa mjumbe wa agano kutakasa hekalu. Katika kutekeleza kazi ya kutakasa hekalu, nuru ya kweli ya wakati huu hufunuliwa. Kama isingefunuliwa, wale ambao Kristo alikuwa, na bado yupo, akitafuta kuwatakasa wangebaki na vazi lao la Laodikia la udanganyifu wa nafsi. Eliya anawakilisha huduma inayowasilisha kweli kama chombo cha hukumu. Ndiyo sababu tunaambiwa kwamba wale waliokataa ujumbe wa Yohana Mbatizaji hawakuweza kufaidika na mafundisho ya Yesu.

Nilielekezwa kurejea kwenye tangazo la ujio wa kwanza wa Kristo. Yohana alitumwa katika roho na nguvu za Eliya kutengeneza njia ya Yesu. Wale waliokataa ushuhuda wa Yohana hawakufaidi kutokana na mafundisho ya Yesu. Early Writings, 258.

Katika historia za kinabii zinazoashiria utakaso wa watu wa Mungu, ujumbe wa ukweli wa sasa unafunuliwa ambao unawajibisha kizazi kwa kuchagua aidha giza au nuru.

Lakini wewe, Ee Danieli, yafunge maneno, ukitie muhuri hicho kitabu, hata wakati wa mwisho; wengi wataenda mbio huko na huko, na maarifa yataongezeka.... Akasema, Enenda zako, Danieli; kwa maana maneno hayo yamefungwa na kutiwa muhuri hata wakati wa mwisho. Wengi watatakaswa, na kufanywa weupe, na kujaribiwa; bali waovu watafanya uovu; wala hakuna mmoja wa waovu atakayeelewa; bali wenye hekima wataelewa. Danieli 12:4, 9, 10.

Wale wanaowakilisha ujumbe wa Eliya katika vizazi vyao husika hutambuliwa na Kristo kama mabalozi wake ili awatumie kama vyombo vya hukumu. Hivi ndivyo Eliya alikuwa akibainisha aliposema, “Na ijulikane leo ya kuwa wewe u Mungu katika Israeli, na ya kwamba mimi ni mtumishi wako, na ya kwamba nimefanya mambo haya yote kwa neno lako.”

Ukweli huu pia umewekwa wazi na Yesu kumhusu Yohana Mbatizaji.

Nao walipokwenda zao, Yesu akaanza kuwaambia makutano habari za Yohana, Mlitoka kwenda kuona nini jangwani? Unyasi unaotikiswa na upepo? Lakini mlitoka kwenda kuona nini? Mtu aliyevikwa mavazi laini? Tazama, wale wavaao mavazi laini wako katika majumba ya wafalme. Lakini mlitoka kwenda kuona nini? Nabii? Naam, nawaambia, na zaidi ya nabii. Kwa maana huyu ndiye aliyeandikiwa, Tazama, namtuma mjumbe wangu mbele ya uso wako, atakayeandaa njia yako mbele yako. Mathayo 11:7-10.

Yohana alikuwa zaidi ya nabii; alikuwa chombo cha hukumu, na huduma yake ilijulikana kwa kizazi chake, kwa kuwa walikwenda jangwani kumwona, kama vile Israeli wote walivyokuja

Karmeli kwa amri ya Ahabu. William Miller alielewa ongezeko la maarifa lililofunguliwa muhuri mwaka 1798. Aliwakilisha wale waliokwenda huku na huku katika Neno la Mungu wakati maarifa yalipozidi kuongezeka. Ujumbe wake ulijengwa juu ya muda wa kinabii, na mnamo 1840 ujumbe na huduma yake ziliwekwa katika kizazi chake kwa namna kwamba ulimwengu mzima wa Waprotestanti uliangalia ili kuona kama mbinu yake ilifanya kazi. Ilipothibitishwa, ujumbe wake ulienezwa kote ulimwenguni.

"Mnamo mwaka 1840 utimizaji mwingine wa ajabu wa unabii ulizua shauku kubwa kote. Miaka miwili kabla, Josiah Litch, mmoja wa wahubiri wanaoongoza waliokuwa wakihubiri ujio wa pili, alichapisha ufafanuzi wa Ufunuo 9, uliotabiri anguko la Dola ya Ottoman. Kulingana na mahesabu yake, mamlaka hii ilitarajiwa kupinduliwa . . . tarehe 11 Agosti, 1840, wakati ambapo nguvu ya Ottoman huko Constantinople ingetarajiwa kuvunjika. Na hili, ninaamini, litaonekana kuwa hivyo."

Kwa wakati hasa uliobainishwa, Uturuki, kupitia mabalozi wake, ilikubali ulinzi wa madola ya Ulaya yaliyoungana, na hivyo ikajiweka chini ya udhibiti wa mataifa ya Kikristo. Tukio hilo lilitimiza unabii kwa usahihi kabisa. Lilipojulikana, makutano mengi walishawishika kuhusu usahihi wa kanuni za ufafanuzi wa unabii zilizokubaliwa na Miller na wenzake, na msukumo wa ajabu ulitolewa kwa harakati ya Adventi. Watu wa elimu na wa cheo waliungana na Miller, katika kuhubiri na pia katika kuchapisha maoni yake, na kuanzia 1840 hadi 1844 kazi hiyo ilienea haraka. Pambano Kuu, 334, 335.

Kipindi cha "1840 hadi 1844" kinawakilisha historia ya "ngurumo saba" za Ufunuo sura ya kumi. Katika historia hiyo ulianzishwa mchakato wa utakaso uliowakilishwa katika Malaki sura ya tatu na katika usafishaji wa hekalu mara mbili uliofanywa na Kristo. Mchakato wa utakaso huo ulikuwa mchakato wa kujaribiwa wa hatua kwa hatua, uliotegemea uelewa wa Miller wa kanuni ya siku kwa mwaka. Wale wanaowakilisha ujumbe wa Eliya huandaa njia kwa mjumbe wa agano ili aje ghafla katika hekalu Lake, nao ni ishara ya chombo cha hukumu kinachotumiwa na mjumbe wa agano kuwafagilia nje wale wanaochagua giza badala ya nuru.

Hakika mimi nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba; lakini anayekuja nyuma yangu ana nguvu zaidi kuliko mimi, ambaye sistahili kubeba viatu vyake; yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. Pepeto lake lipo mkononi mwake, naye atautakasa kabisa uwanda wake wa kupuria, na kukusanya ngano yake ghalani; bali makapi atayateketeza kwa moto usiozimika. Mathayo 3:11, 12.

Katika siku za Kristo, kama ilivyoonyeshwa katika Yohana 6:66, alipoteza wanafunzi wengi kuliko wakati mwingine wowote. Katika The Desire of Ages, ambamo kifungu hiki cha Yohana kinaelezwa, mbinu ya utumiaji wa unabii ndiyo hasa sababu iliyowafanya wanafunzi waondoke. Hawakuweza kuelewa kwamba kilicho dhahiri kilikuwa kinawakilisha cha kiroho, na kwa mujibu wa mtume Paulo, kilicho dhahiri hutangulia cha kiroho.

Ndivyo ilivyoandikwa, Mwanadamu wa kwanza, Adamu, akawa nafsi iliyo hai; Adamu wa mwisho akawa roho inayohuisha. Walakini si kile cha rohoni kilikuwa cha kwanza, bali kile cha asili; kisha kile cha rohoni. 1 Wakorintho 15:45, 46.

Kwa kuwa hawakutaka na hivyo hawakuweza, Wayahudi walikataa kumwelewa Kristo alipojitambulisha kwamba Yeye ndiye mkate wa mbinguni unaopaswa kuliwa. Desturi na mapokeo yalitangulizwa juu ya mbinu iliyotumiwa na Kristo mwenyewe. Kuhusu historia hii Dada White aliandika:

Kwa karipio la hadharani juu ya kutoamini kwao, wanafunzi hawa walijitenga zaidi na Yesu. Walichukizwa sana, na wakitaka kuumumiza Mwokozi na kuridhisha nia mbaya ya Mafarisayo, wakamgeuzia mgongo, wakamwacha kwa dharau. Walikuwa wamefanya uchaguzi wao, wakachukua umbo bila roho, ganda bila punje. Uamuzi wao haukuwahi kubadilishwa tena baadaye; maana hawakutembea tena pamoja na Yesu.

"Ambaye pepeto lake lipo mkononi mwake, naye atasafisha kabisa uwanja wake wa kupuria, na kukusanya ngano yake ghalani.' Mathayo 3:12. Huu ulikuwa mmojawapo wa nyakati za kusafisha. Kwa maneno ya kweli, makapi yalikuwa yakitenganishwa na ngano. Kwa sababu walikuwa na majivuno na kujiona wenye haki kupita kiasi kiasi kwamba hawakuweza kupokea maonyo, na wapenda dunia mno kiasi kwamba hawakukubali maisha ya unyenyekevu, wengi walimwacha Yesu. Wengi bado wanafanya hivyo. Nafsi zinajaribiwa leo kama vile wale wanafunzi katika sinagogi la Kapernaumu walivyojaribiwa. Wakati kweli inaletwa moyoni, wanaona kwamba maisha yao hayapatani na mapenzi ya Mungu. Wanaona haja ya mabadiliko kamili ndani yao; lakini hawako tayari kuichukua kazi ya kujikana nafsi. Kwa hiyo wanakasirika dhambi zao zinapofunuliwa. Huondoka wakiudhika, kama vile wanafunzi walivyomwacha Yesu, wakinung'unika, 'Haya ni maneno magumu; ni nani awezaye kuyasikia?'" The Desire of Ages, 392.

Ni mjumbe wa agano wa Malaki anayewatakasa wana wa Lawi kwa moto. Husafisha kabisa uwanja wake wa kupuria, akiitenganisha ngano na makapi. Anafanya kazi hii kwa shabiki. Shabiki ndicho kinachotekeleza ule utengano, na shabiki huo ndio ujumbe wa kweli ya wakati huu kwa kila kipindi husika cha historia ambamo anawatakasa wana wa Lawi. Shabiki huo ndio ujumbe wa Eliya na wajumbe, wanaowakilisha chombo cha hukumu.

Tazama, nitamtuma mjumbe wangu, naye ataitengeneza njia mbele yangu; na Bwana mnayemtafuta atakuja ghafula katika hekalu lake, naam, yule mjumbe wa agano, mnayemfurahia; tazama, anakuja, asema Bwana wa majeshi. Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Na ni nani atakayesimama atakaponekana? Maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya mfua nguo; naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtotee Bwana sadaka kwa haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itampendeza Bwana, kama katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani. Malaki 3:1-4.

Yule anayekuja baada ya Yohana Mbatizaji ndiye anayeitakasa sakafu yake kwa pepeto, naye ni kama moto wa mfua fedha. Mchakato wa utakaso unatekelezwa na mjumbe wa agano, na hivyo unatambulisha historia ambapo Bwana anaingia katika agano na watu wapya teule wa agano. Wakati Israeli ya kale ilipokombolewa kutoka utumwa wa Misri, mojawapo ya dhamira ya historia hiyo takatifu ilikuwa suala la "mzaliwa wa kwanza." Iwe ni kifo cha wazaliwa wa kwanza wa Misri, au Mungu kumwita Israeli mzaliwa wake wa kwanza.

Nawe utamwambia Farao, Hivi asema Bwana, Israeli ni mwanangu, mzaliwa wangu wa kwanza; nami nakuambia, mwache mwanangu aende, ili anitumikie; na ukikataa kumwacha aende, tazama, nitamuua mwanao, mzaliwa wako wa kwanza. Kutoka 4:22, 23.

Alipoingia Mungu katika agano na Israeli wakati wa kuwakomboa kutoka Misri, mpango wa Mungu ulikuwa kwamba kila mzaliwa wa kwanza wa kiume katika kila mojawapo ya makabila angewekwa wakfu kwa huduma ya ukuhani. Lakini wakati wa uasi wa ndama wa dhahabu, ni kabila la Lawi tu lililosimama upande wa Musa katika ule uasi. Kwa uaminifu wao, Mungu alibatilisha mpango Wake kwamba kila mzaliwa wa kwanza kutoka kila kabila angewekwa wakfu kwa ukuhani, akaacha makabila mengine na kulipa kabila la Lawi haki ya kipekee ya ukuhani. Wakati mjumbe wa agano anapowatakasa wana wa Lawi, hilo linawakilisha historia ambamo watu wa agano wa awali wanawekwa kando kwa ajili ya watu wa agano wavya. Hivi ndivyo ilivyokuwa kwa Yohana Mbatizaji, Wamillerite, na ndivyo itakavyokuwa kwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Kuanzia 1840 hadi 1844, mchakato wa utakaso ulianzishwa kupitia jaribu la ujumbe wa kinabii uliokuwa umepewa William Miller. Ulisababisha Bwana kuja ghafla hekaluni kwake tarehe 22 Oktoba 1844, lakini mchakato wa utakaso haukukoma hadi 1863.

Zote mbili, yaani unabii wa Danieli 8:14, 'Hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patatakaswa,' na ujumbe wa malaika wa kwanza, 'Mcheni Mungu, na mpeni utukufu; kwa kuwa saa ya hukumu yake imefika,' vilielekeza kwenye huduma ya Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu, yaani hukumu ya uchunguzi, wala si kwenye kuja kwa Kristo kwa ajili ya ukombozi wa watu wake na kuangamizwa kwa waovu. Kosa halikuwa katika kuhesabu vipindi vya kinabii, bali katika tukio lililopaswa kutokea mwishoni mwa siku 2300. Kupitia kosa hili waamini walipatwa na masikitiko, hata hivyo yote yaliyotabiriwa na unabii, na yote waliyokuwa na msingi wa Maandiko wa kuyatarajia, yalikuwa yametimia. Wakati huo huo walipokuwa wakiomboleza kushindikana kwa matumaini yao, tukio lililotabiriwa na ule ujumbe, na ambalo lazima litimie kabla ya Bwana kuonekana ili kuwapa malipo watumishi wake, lilikuwa limetukia.

Kristo alikuwa amekuja, si duniani, kama walivyotarajia, bali, kama ilivyodokezwa katika kielelezo, katika Patakatifu pa Patakatifu palipo katika hekalu la Mungu mbinguni. Nabii Danieli anamwonyesha akija wakati huu kwa Yule wa Siku za Kale: 'Nikaona katika maono ya usiku, na tazama, mmoja aliyefanana na Mwana wa Adamu alikuja pamoja na mwingu ya mbinguni, akaja'—si duniani, bali—'kwa Yule wa Siku za Kale, nao wakamleta karibu mbele zake.' Danieli 7:13.

Kuja huku kulitabiriwa pia na nabii Malaki: 'Bwana mnayemtafuta atakuja ghafla katika hekalu lake; naam, Malaika wa agano, mnayemfurahia; tazama, atakuja, asema Bwana wa majeshi.' Malaki 3:1. Kuja kwa Bwana katika hekalu lake kulikuwa kwa ghafla, kusikotazamiwa na watu wake. Hawakumtarajia huko. Walitarajia aje duniani, 'katika mwali wa moto, huku akiwalipiza kisasi wale wasiomjua Mungu, na wale wasiotii injili.' 2 Wathesalonike 1:8.

Lakini watu bado hawakuwa tayari kukutana na Bwana wao. Bado kulikuwa na kazi ya maandalizi iliyopaswa kukamilishwa kwa ajili yao. Nuru ilipaswa kutolewa, ikielekeza

mawazo yao kwenye hekalu la Mungu mbinguni; na wakimfuata kwa imani Kuhani wao Mkuu katika huduma Yake huko, majukumu mapya yangefunuliwa. Ujumbe mwingine wa onyo na mafundisho ulipaswa kutolewa kwa kanisa.

Asema nabii: "Ni nani atakayevumilia siku ya kuja kwake? na ni nani atakayesimama atakapojionyesha? kwa kuwa yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya mfua nguo; naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtolee Bwana sadaka katika haki." Malaki 3:2, 3. Wale wanaoishi duniani wakati maombezi ya Kristo yatakapokoma katika patakatifu pa juu mbinguni wanapaswa kusimama machoni pa Mungu mtakatifu bila mpatanishi. Mavazi yao yanapaswa kuwa yasiyo na doa, tabia zao zitakaswe kutoka katika dhambi kwa damu ya kunyunyiziwa. Kwa neema ya Mungu na jitihada zao za bidii wenyewe wanapaswa kuwa washindi katika vita dhidi ya uovu. Wakati hukumu ya uchunguzi ikiendelea mbinguni, wakati dhambi za waamini watubua zinaondolewa katika patakatifu, panapaswa kuwa na kazi maalum ya utakaso, ya kuweka mbali dhambi, miongoni mwa watu wa Mungu duniani. Kazi hii imewasilishwa kwa uwazi zaidi katika ujumbe wa Ufunuo 14.

Kazi hii itakapokamilishwa, wafuasi wa Kristo watakuwa tayari kwa kuonekana Kwake. 'Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itakuwa ya kumpendeza Bwana, kama katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani.' Malaki 3:4. Ndipo kanisa ambalo Bwana wetu atakapokuja atalipokea Kwake litakuwa 'kanisa tukufu, lisilo na doa, wala kunyanzi, wala chochote cha namna hiyo.' Waefeso 5:27. Ndipo litaonekana 'kama asubuhi, zuri kama mwezi, safi kama jua, na lenye kutisha kama jeshi lenye bendera.' Wimbo Ulio Bora 6:10.

Mbali na kuja kwa Bwana katika hekalu Lake, Malaki pia anatabiri marejeo Yake ya pili, kuja Kwake kwa ajili ya utekelezaji wa hukumu, kwa maneno haya: 'Nami nitawakaribia kwa hukumu; nami nitakuwa shahidi wa upesi juu ya wachawi, na juu ya wazinzi, na juu ya waapao kwa uongo, na juu ya waoneao mfanyakazi katika ujira wake, mjane, na yatima, na wampotoshao mgeni haki yake, wasionihofu Mimi, asema Bwana wa majeshi.' Malaki 3:5. Yuda anarejelea tukio hilo anaposema, 'Tazama, Bwana anakuja pamoja na makumi ya maelfu ya watakatifu Wake, ili afanye hukumu juu ya wote, na kuwakazia hatia wote wasiomcha Mungu miongoni mwao kwa ajili ya matendo yao yote yasiyomcha Mungu.' Yuda 14, 15. Kuja huku, na kuja kwa Bwana katika hekalu Lake, ni matukio mawili tofauti.

Kuja kwa Kristo kama Kuhani wetu Mkuu katika Patakatifu pa Patakatifu, kwa ajili ya kutakasa Patakatifu, kama kunavyoonyeshwa katika Danieli 8:14; kuja kwa Mwana wa Adamu kwa yule Mzee wa Siku, kama kunavyoonyeshwa katika Danieli 7:13; na kuja kwa Bwana katika hekalu Lake, kulikotabiriwa na Malaki, ni maelezo ya tukio lile lile; na hili pia linawakilishwa na kuja kwa bwana arusi kwenye harusi, kama ulivyoielezwa na Kristo katika mfano wa wanawali kumi, katika Mathayo 25. Pambano Kuu, 424-426.

Aya ya mwisho inarejelea "ujio" mara nne, na yote ni ujio uleule uliowakilishwa kwa njia nne tofauti. Mojawapo ya hizo "mara nne za ujio" ni mfano wa wanawali kumi.

"Mara nyingi naelekezwa katika mfano wa wanawali kumi, ambao watano walikuwa wenye busara, na watano wapumbavu. Mfano huu tayari umetimia na utatimika kwa kila herufi,

maana unahusu kwa namna ya pekee wakati huu, na, kama vile ujumbe wa malaika wa tatu, umetimia na utaendelea kuwa ukweli wa sasa hadi mwisho wa wakati." Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Ikiwa zile mara nne za "kuja" "ni maelezo ya tukio hilo hilo," basi zile mara nne za "kuja" zilizotimizwa mwanzoni mwa Uadventista katika harakati ya Millerite, "zitatimizwa" tena "kwa kila herufi" katika harakati ya Eliya mwishoni mwa Uadventista.

William Miller na Wamileraiti walikuwa wawakilishi wa ujumbe wa malaika wa kwanza, na katika fungu lile lile kutoka Maandiko ya Mapema tulilonukuu hivi karibuni, ujumbe wa malaika wa kwanza ulikuwa na sifa zile zile alizokuwa nazo Yohana Mbatizaji. Tulinukuu fungu linalosema kwamba waliokataa ujumbe wa Yohana Mbatizaji hawakuweza kufaidika na mafundisho ya Yesu. Katika aya inayofuata anasema, "Waliokataa ujumbe wa kwanza hawakuweza kufaidika na wa pili; wala hawakunufaishwa na mwito wa usiku wa manane, uliokuwa wa kuwaandaa waingie pamoja na Yesu kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la mbinguni." Wote wawili, William Miller na Yohana Mbatizaji, wanawakilisha vyombo vya hukumu.

Kama wote wawili wasingejitokeza, vizazi vyao husika visingewajibishwa kwa kukataa nuru. Mungu aliwatumia wale wajumbe wawili kuvua vazi la dhambi la Laodikia, na hivyo akaonyesha uchi wa Laodikia wa wale waliokuwa watu teule zamani, kwa kuleta ujumbe ambao, ukikubaliwa au ukikataliwa, ungetumika katika hukumu kama ishara kwamba nabii alikuwa miongoni mwao. Historia ya 1840 hadi 1844 ilifananishwa na moto ulioshuka juu ya dhabihu ya Eliya kwenye Mlima Karmeli. Nabii wa kweli alikuwa ametofautishwa na manabii wa uongo.

Tuko katika hatua ambapo tunapaswa kutoa muhtasari wa mchakato wa utakaso ulioendelea baada ya tarehe 22 Oktoba 1844. Dada White alisema kwamba baada ya tarehe 22 Oktoba 1844 "watu bado hawakuwa tayari kukutana na Bwana wao. Kulikuwa bado na kazi ya maandalizi iliyopaswa kutimizwa kwa ajili yao. Nuru ilipaswa kutolewa, ikielekeza fikira zao kwenye hekalu la Mungu lililo mbinguni; na walipomfuata kwa imani Kuhani wao Mkuu katika huduma Yake huko, wajibu mpya ungefichuliwa. Ujumbe mwingine wa onyo na mafundisho ulipaswa kutolewa kwa kanisa."

Wakati Uadventista ulipokataa "mara saba" za Walawi sura ya ishirini na sita ambazo Danieli aliita "kiapo" cha Musa, ulipoteza uwezo wake wa kutambua kwamba mchakato wa utakaso uliendelea zaidi ya kazi yake ya awali ya kuelewa kweli zilizohusiana na ufunguzi wa hukumu.

Tutashughulikia mchakato unaoendelea wa utakaso katika makala inayofuata, na kuanza kuoanisha pembe ya Uprotestanti wa kweli ambayo Uadventista wa Wamillerite ulipokea katika miaka ya 1840 na pembe ya Ujamhuri.